

Sygn. akt I ACa 618/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska SO del. Tomasz Tatarczyk
Protokolant :	Judyta Jakubowska

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2021 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

ze skargi pozwanego o uchylenie wyroku (...) Sądu Polubownego (...) z dnia 14 lutego 2020 r., sygn. akt SP-34/19 w części uwzględniającej powództwo i poprzedzającego oraz utrzymanego nim w mocy wyroku tego Sądu z dnia 14 października 2019 r., sygn. SP-34/19 w części uwzględniającej powództwo

1) oddala skargę;

2) zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz R. S. 2 400 (dwa tysiące czterdzieści) złotych z tytułu kosztów postępowania.

SSA Ewa Jastrzębska	SSA Roman Sugier	SSO del. Tomasz Tatarczyk
---------------------	------------------	---------------------------

Sygn. akt I ACa 618/20

UZASADNIENIE

Pozwany – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. wniósł skargę o uchylenie wyroku (...) Sądu Polubownego(...)

(...) z dnia 14 lutego 2020 roku sygn. akt SP 34/19 w części uwzględniającej powództwo i poprzedzającego go i utrzymującego nim w mocy wyroku (...) Sądu Polubownego (...) z dnia 14 października 2019r. sygn. akt SP 34/19 w części uwzględniającej powództwo.

W uzasadnieniu skargi pozwany podał, że był z powodem – R. S. – związany kontraktem z dnia 10 lipca 2017r. o uprawianie piłki nożnej.

Przed (...) Sądem Polubownym(...) toczyło się postępowanie z powództwa powoda przeciwko pozwanemu o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 47.421 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 2 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty.

Pozwany odpierał twierdzenia pozwanego uznając je za bezzasadne. Wyrokiem z dnia 14 października 2019r. PSP zasądził na rzecz powoda część dochodzonej kwoty a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Od powyższego wyroku środki odwoławcze w postaci wniosków o ponowne rozpoznanie sprawy poprzez PSP w składzie 5-osobowym wniosły obie strony. W dniu 14 lutego 2020r. PSP wydał wyrok uwzględniający środek odwoławczy pozwanego wyłączenie co do odsetek a odwołanie powoda w całości oddalił. Zaskarżony wyrok jest ostateczny w rozumieniu art. 1205 § 2 k.p.c., został on doręczony pozwanemu 24 lutego 2020r.

Zdaniem skarżącego obydwie wspomniane wyroki powinny być uchylone.

Pozwany zarzucił:

1) na podstawie przepisu art. 1206 § 1 pkt 3 k.p.c. orzeczenie o roszczeniu nieobjętym zapisem na sąd polubowny tj. zasądzenie roszczenia z przyrzeczenia publicznego pozwanego podczas gdy powód domagał się zasądzenia świadczenia objętego zawartym przez strony kontraktem obejmującym zapis na sąd polubowny,

2) na podstawie art. 1206 § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 1206 § 1 pkt 2 k.p.c. naruszenie podstawowych zasad postępowania przed sądem polubownym a to zasady dyspozytywności postępowania poprzez orzeczenie o żądaniu niezgłoszonym przez powoda (ponad żądanie) tj. zasądzenie roszczenia z tytułu przyrzeczenia publicznego pozwanego, podczas gdy powód domagał się zasądzenia świadczenia objętego kontraktem, co spowodowało niemożność obrony swoich praw przez pozwanego broniącego się przed innym roszczeniem,

3) na podstawie przepisu art. 1206 § 2 pkt 2 k.p.c. naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej poprzez naruszenie zasady pacta sunt servanda polegające na uznaniu, że w zwartej umowie o zwolnienie z długu strony nie mogły dokonać zwolnienia z długu o charakterze warunkowym a w konsekwencji bezzasadnym i sprzecznym z naczelną zasadą polskiego prawa cywilnego uwzględnieniem żądania powoda obejmującego roszczenia, którego powód wcześniej się zrzekł.

Powołując się na powyższe skarżący wnosil jak we wniosku skargi oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania.

Powód w odpowiedzi na skargę wnosil o jej oddalenie w całości i o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Powód podniósł, że właściwość sądu polubownego do rozstrzygnięcia spraw majątkowych między nim a pozwanym wynika nie tylko z zapisu na sąd polubowny wynikającego z kontraktu łączącego strony ale także szeregu rozmaitych przepisów związkowych obowiązujących pozwanego jako członka (...), obligujące rozstrzygnięcie tego rodzaju sporów w postępowaniu przed sądami polubownymi.

Zarzucił nadto, że przekroczenie zakresu zapisu na sąd polubowny, nie może stanowić podstawy uchylenia wyroku, jeżeli strona, która brała

udział w postępowaniu, nie zgłaszała zarzutów co do rozpoznania roszczeń wykraczających poza zakres zapisu. Zdaniem powoda świadczy to o tym, że pozwany w sposób dorozumiany wyraził zgodę na rozszerzenie zapisu na sąd polubowny.

Zdaniem powoda nie jest też zasadny zarzut orzeczenia ponad żądanie lub na innej podstawie faktycznej i prawnej. Powód dochodził bowiem świadczenia z tytułu nagrody za awans drużyny do Ekstraklasy uznając zapewnienia prezesa pozwanego o nagrodzie z tego tytułu jako rodzaj ustnego regulaminu. (...) Sąd Polubowny uznał, że nie był to regulamin lecz przyrzeczenie publiczne i kierując się zasadami słuszności uwzględnił częściowo żądanie powoda.

Powód zwrócił też uwagę, że niedopuszczalne jest rozpoznanie przez sąd państwowy, czy pod względem faktycznym i prawnym sąd polubowny należycie rozstrzygnął sprawę, gdyż sąd taki bada czy wyrok nie zapadł z naruszeniem zasad o jakich mowa w przepisach art. 1206 k.p.c.

Powód podniósł, że w ramach postępowania przed sądem polubownym pozwany nie był pozbawiony możliwości obrony swoich praw ani też nie doszło do zrzeczenia się przez powoda prawa do premii, która nie wynikała z regulaminu.

Sąd Apelacyjny w Katowicach ustalił, co następuje.

Strony związane były kontraktem z 10 lipca 2017r. o profesjonalne uprawianie piłki nożnej.

W § 8 tego kontraktu zawarto zapis, że zawodnik uprawniony jest do otrzymania dodatkowych nagród. Nagroda za wyniki sportowe jest przyznawana przez Zarząd zgodnie z Regulaminem. Wszelkie nagrody za wyniki sportowe przysługują zawodnikowi jedynie w czasie trwania kontraktu, a po jego zakończeniu w proporcji do ogółu minut rozegranych przez zawodnika w meczach ligowych z wyłączeniem rozgrywek Pucharu Polski.

Paragraf 15 kontraktu dotyczył rozpoznawania sporów. Zawarto w nim zapis, że wszelkie spory wynikające z lub powstałe w związku z umową będą rozstrzygane przez odpowiednie organy (...). Spory o prawa majątkowe lub o prawa niemajątkowe wynikające z umowy, które mogą być przedmiotem sporu strony poddają pod rozstrzygnięcie (...) Sądu Polubownego przy (...).

Umową z dnia 27 kwietnia 2018r. strony ze skutkiem na dzień 1.05.2018r. rozwiązały kontrakt z 10 lipca 2017r. Za wcześniejsze rozwiązanie kontraktu pozwany zobowiązał się wypłacić powodowi kwotę 12.000 złotych.

W § 3 umowy z 27 kwietnia 2018r. strony ustaliły, że wyczerpuje ona wszelkie roszczenia powoda wobec pozwanego z tytułu wykonywania zlecenia i jego rozwiązania. Jednocześnie zawodnik oświadczył, że w przyszłości roszczeń z tego tytułu nie zgłosi.

W § 4 zawarto zapis, że spory powstałe na tle realizacji niniejszego porozumienia rozstrzygać będzie (...) Sąd Polubowny (...).

Rok później powód skierował do (...) Sądu Polubownego w Warszawie pozew przeciwko pozwanemu o zapłatę kwoty 47.421 złotych z odsetkami od 2 kwietnia 2019r.

W uzasadnieniu pozwu powód powołał się na wskazane wyżej okoliczności faktyczne oraz podnosił, że niezależnie od rozwiązanego kontraktu strony łączy regulamin wewnątrzklubowy w którym pozwany zobowiązał się do wypłaty zawodnikom nagrody do podziału w kwocie 1000.000 złotych w razie uzyskania awansu do Ekstraklasy.

Mimo, że tak się stało powodowi uznaniową decyzją Prezesa pozwanego odmówiono wypłaty części nagrody.

Pozwany w postępowaniu przed (...) wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że u niego brak jest regulaminu wewnątrzklubowego a powód zrzekł się wszelkich roszczeń z tytułu kontraktu. Podkreślał nadto, że nagroda o jakiej mowa była w wypowiedzi Prezesa pozwanego ma charakter uznaniowy a powód nie przyczynił się do awansu piłkarskiego w sposób uzasadniający przyznanie nagrody. Wyrokiem (...) Sądu Polubownego z dnia 14 października 2019 roku sygn. SP 34/19 Sąd ten zasądził od pozwanego na rzecz powoda 23.700 złotych z odsetkami od 1 października 2018r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach.

W uzasadnieniu wyroku Sąd ten przytoczył wskazane wyżej fakty dotyczące stosunków umownych łączących strony oraz treść kontraktu rozwiązującego umowę. Sąd ustalił nadto, że u pozwanego nie istniał regulamin regulujący kwestię nagród dodatkowych. Za wykazane Sąd uznał, że początkiem sezonu 2017/2018 zarząd pozwanego poinformował o dodatkowej nagrodzie w kwocie 1000.000 złotych do podziału między zawodników w przypadku awansu do Ekstraklasy. Awans taki nastąpił jednakże powoda pominięto w podziale nagrody. Zdaniem Sądu pozwany winien wywiązać się z zaciągniętego zobowiązania. Zrzeczenie się dodatkowych roszczeń w umowie o rozwiązanie kontraktu Sąd uznał za nieobejmujące roszczenia o udział w nagrodzie dodatkowej, gdyż w dacie zrzeczenia się roszczeń wierzytelność z tego tytułu jeszcze nie istniała ani nie była dostatecznie sprecyzowana.

Wyrok ten do składu 5-osobowego (...) Sądu Polubownego (...) zaskarżyły obie strony.

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2020r. (...) Sąd Polubowny (...) ponownie rozpoznając sprawę zasądził od pozwanego na rzecz powoda 23.700 złotych z odsetkami od 16 maja 2019r. uwzględniając częściowo odwołanie pozwanego, nie uwzględnił wniosku powoda o ponowne rozpoznanie sprawy i orzekł o kosztach postępowania.

W motywach swego wyroku (...) Sąd Polubowny w składzie 5-osobowym stwierdził, że w sprawie ma zastosowanie przepis art. 919 § 1 k.c. dotyczący przyrzeczenia publicznego. Za udowodnione Sąd uznał, że przedstawiciel pozwanej złożył piłkarzom przyrzeczenie przyznania dodatkowej nagrody w kwocie 1000.000 złotych w przypadku spełnienia dwóch warunków: awansu klubu (...) do Ekstraklasy i pozyskania środków finansowych na przyznanie tej nagrody. Warunki te zostały spełnione a powód mimo rozegrania w meczach pozwanego 1158 minut w meczach ligowych, został pominięty przy przyznaniu nagród. Sąd ten nie zgodził się z zarzutem pozwanego, że powód zrzekł się świadczenia z tego tytułu uznając, że porozumienie o rozwiązaniu kontraktu, obejmujące oświadczenie powoda w tym zakresie, nie mogło dotyczyć długu przysługującego i niedookreślonego. Uzasadniając wysokość świadczenia należnego powodowi, ze względu na brak regulacji w tym zakresie w regulaminie wewnątrzklubowym, Sąd odwołał się do zasad słuszności o jakich mowa w § 83 ust. 2 Regulaminu (...) Sądu Polubownego (...).

Naprowadzone wyżej okoliczności faktyczne zostały ustalone przez Sąd Apelacyjny w oparciu o dokumenty zawarte w aktach Sądu Polubownego (...) o sygn. SP 34/19. W ocenie Sądu Apelacyjnego były one bezsporne między stronami.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył, co następuje:

Skarga pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy podzielić stanowisko reprezentowane w sprawie

przez powoda, że w postępowaniu wywołanym skargą o uchylenie wyroku sądu polubownego sąd państwowy nie jest uprawniony do rozpatrywania czy pod względem faktycznym i prawnym sąd polubowny należycie rozstrzygnął sprawę (wyrok SN z 11.05.2007r. I CSK 82/07, LEX nr 3200211).

Przepisy określające dopuszczalność skargi należy interpretować ściśle i w przypadku wątpliwości trzeba dążyć raczej do utrzymania w mocy wyroku aniżeli do uchylenia orzeczenia (orzeczenie SN z 22.10.1935r. I C 984/35 LEX nr 374049). Sąd polubowny może stosować odrębne reguły procedowania i stosowanie prawa materialnego, a ustalenia w zakresie stanu faktycznego dokonane przez sąd polubowny, co do zasady wiążą sąd państwowy (wyrok SN z 15.03.2012r. I CSK 286/11 LEX nr 1163156).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nietrafny jest zarzut skargi jakoby sąd polubowny orzekł na korzyść powoda o roszczeniu nie objętym zapisem (zarzut z art. 1206 § 1 k.p.c.).

Z powyższych ustaleń wynika, że powód odwoływał się do kontraktu łączącego strony w którym spór o roszczenie poddano pod osąd sądu polubownego. Utrzymywał, że istnieje regulamin wewnątrzklubowy, który daje mu prawo do premii za awans do Ekstraklasy także po zakończeniu kontraktu. Znajduje to odzwierciedlenie w § 8 kontraktu. Po zanegowaniu przez pozwanego istnienia takiego regulaminu powód utrzymywał, że przyrzeczenie co do przyznania nagrody za awans stanowi ustny regulamin pozwanego w tym przedmiocie.

Mimo powoływania się przez powoda na tego rodzaju argumentację pozwany, uczestniczący w postępowaniu przed sądem polubownym i reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie podniósł zarzutu, że taka podstawa faktyczna nie jest objęta zapisem lub co najmniej wykracza poza uczynione zapisy tak w kontrakcie jak i w porozumieniu o jego rozwiązaniu. Pozwany nie uczynił tego mimo, że znaczna część postępowania dowodowego przed sądem polubownym dotyczyła tego czy, kiedy i na jakich warunkach zostało uczynione przyrzeczenie co do przyznania zawodnikom nagrody.

Z tych względów Sąd Apelacyjny uznaje, że zarzut braku zapisu na sąd polubowny jest niedopuszczalny ze względu na treść przepisu art. 1206 § 1 pkt 3 zdanie ostatnie k.p.c.

Za chybiony Sąd Apelacyjny uznaje też zarzut orzekania przez sąd polubowny ponad żądanie co miałyby spowodować niemożność obrony pozwanego w postępowaniu przed tym sądem swoich praw. (...) Sąd Polubowny (...) nie orzekł na innej podstawie faktycznej niż ta na którą powołał się powód a jedynie stwierdził, że podstawą przyznania powodowi części nagrody dodatkowej o jakiej mowa w kontrakcie nie jest regulamin wewnątrzklubowy a przyrzeczenie publiczne pozwanego. Świadczy o tym odwoływanie się do określania jej wysokości z powołaniem na zapisy § 8 kontraktu stron uzależniającego wysokość nagrody od proporcji udziału w meczach ligowych do całości tych rozgrywek.

Podkreślenia wymaga, że pozwany jest niekonsekwentny w zarzutach kwestionujących orzeczenie sądu polubownego. Z jednej strony zarzuca, że sądy obu instancji w postępowaniu arbitrażowym orzekły o czymś innym niż dotyczył pozew powoda a sporne roszczenie nie było objęte zapisem na sąd polubowny tak w kontrakcie jak i w porozumieniu o jego rozwiązaniu a w dalszej kolejności zarzuca, że powód zrzekł się roszczeń z kontraktu. Co do tej kwestii Sąd Apelacyjny podziela poglądy wyrażone przez Sąd Polubowny (...) w wyrokach

z 14.10.2018r. i 14.02.2020r. Nie sposób uznać, że powód mógł w porozumieniu o rozwiązaniu kontraktu zrzec się roszczenia o przyznanie nagrody dodatkowej za awans do Ekstraklasy skoro w tej dacie dług ten jeszcze nie istniał.

Nie było bowiem wiadome czy drużyna piłkarska pozwanego uzyska awans ani czy pozwany będzie dysponował środkami finansowymi na wypłacenie nagrody

w przypadku takiego awansu. W tym zakresie należy odwołać się do wyroku SN

z 3.10.2008r. I CSK 125/08 LEX nr 510988, w którym stwierdzono, że o ile co do zasady możliwe jest zwolnienie z długu przysługującego o tyle jest to możliwe o ile dostatecznie sprecyzowano obowiązek świadczenia z którego dłużnik ma być zwolniony.

W oparciu o akta sprawy sądu polubownego w żaden sposób nie sposób wysnuć wniosku, że oświadczenie powoda o zrzeczeniu się roszczeń z tytułu kontraktu obejmowało również przyrzeczenie związane z późniejszym awansem do Ekstraklasy i przyznaniem nagrody z tego tytułu. Nie jest więc zasadny zarzut naruszenia zasady dotrzymywania umów na jaki powołuje się pozwany z odwołaniem się do klauzuli porządku publicznego (art. 1206 § 2 pkt 2 k.p.c.)

Mając to na względzie Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 1207 § 2 k.p.c. oddalił skargę.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. w związku z § 8 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.).

SSA Ewa Jastrzębska	SSA Roman Sugier	SSO del. Tomasz Tatarczyk
---------------------	------------------	---------------------------